

108 regler om, hvad transportøren skal iagttage i forbindelse med godsets aflevering til modtageren. Disse paragraffer svarer til udkastets §§ 268-273 med undtagelse af gældende sølovs § 114, som ikke gælder stykgodstransport.

Til § 268. Transportørens udlevering af godset

I denne paragraf indføres modtageren som den 3. person i det transportretlige aftaleforhold. Ved at inddrage modtageren, understreger lovtæksten, at modtageren har pligt til at medvirke ved transportaftalens afvikling. Dersom han ikke opfylder sin pligt, sanktioneres dette gennem bestemmelsen i § 271 om oplægning af gods. Transportøren kan herigennem ensidigt afvikle fragtaftalen.

Paragraffens stk. 1 svarer til bestemmelsen om aflasterens levering af gods i udkastets § 255. I den gældende sølov findes bestemmelser af dette indhold i § 107, stk. 1, og § 108. Ligesom godset skal leveres til transportøren i en vis orden, skal transportøren selv udlevere det i en vis orden. Når det gælder systembehandling af containeriseret eller i øvrigt enhedslastet gods, kan det forekomme unødvendigt at nævne. Med tanke på, at der dog findes traditionel godshåndtering, er det ikke desto mindre anset for nødvendigt at fastsætte, at det bør iagttages, at stykgodset ikke efterlades ubeskyttet på kajen.

Ligesom den gældende sølovs § 108 angives det endvidere, på hvilken måde udleveringen skal ske. Forskrifter om hurtighed ved levering og modtagelse har man dog ikke bibeholdt. Det forekommer, at godset afleveres direkte til modtageren, hvilket på grund af den måde, man behandler godset i terminaler, dog ikke længere er sædvanligt. Skulle det forekomme, at udvekslingen af ydelserne sker på en sådan måde, at tidsfaktoren får en særlig betydning, må det dog, selv uden særlig bestemmelse herom, kræves, at rimelig hurtighed udvises på begge sider.

Eftersom dette stykke er et spejlbillede af udkastets § 255, henvises i øvrigt til, hvad der anføres i forbindelse med denne bestemmelse.

Stk. 2 svarer til § 111 i den gældende sølov. Bestemmelsen regulerer modtagerens ret til før

modtagelsen at undersøge godset. Når godset udleveres, får modtageren, som det fremgår af § 269, gennem det at modtage godset pligt til at betale fragt og andre fordringer, som transportøren har på grundlag af transportaftalen. Inden denne pligt opstår, har modtageren dog i medfør af denne bestemmelse mulighed til at undersøge godet. Skulle han finde grunde hertil, kan han nægte at tage imod godset. Undersøgelsesretten er generel og således ikke afhængig af, om mistanke om skade foreligger eller ej.

Den transportretlige undersøgelsesret, som her beskrives, adskiller sig fra den køberetlige undersøgelsesret, som nævnes i købelovens § 71. I medfør af denne lovbestemmelse kan køberen ikke unddrage sig betaling, fordi han ikke har haft lejlighed til at undersøge godset. Bestemmelsen, som omfatter betaling i medfør af dokument, påvirker ikke modtagerens undersøgelsesret efter søloven. Denne ret foreligger over for transportøren. I de tilfælde, hvor køberen ikke kan blive rette modtager uden først at lægge betaling, medfører sølovens bestemmelser dog ikke nogen ret til at undersøge godset, før betalingen er slut.

Besigtigelsesret foreligger kun for den, som legitimerer sig som modtager. Er konnossement udstedt, sker legitimering med et originalt konnossement. Dersom transportdokumentet i stedet for er en Sea Waybill eller lignende, er den person legitimeret, som er angivet som modtager. Når det gælder undersøgelse af godset, kan konnossementsindehaveren dog også vælge at give fuldmagt til en anden, f.eks. køberen.

Den her beskrevne undersøgelsesret indebærer ikke, at modtageren mod transportørens vilje har ret til at kræve, at denne skal træffe mere omfattende foranstaltninger for at lette besigtigelsen. Skal godset udleveres på kaj, kan transportøren næppe have nogen pligt til at losse godset, for at undersøgelse skal kunne finde sted, inden modtageren anmoder om, at godset skal udleveres. I dette tilfælde må undersøgelsen ske om bord, hvilket indebærer, at der næppe kan blive spørgsmål om andet end en meget summarisk og stikprøvemæssig undersøgelse. I liniefart er det, som nævnt, det